NEWSLETTER

GŁÓWNEJ BIBLIOTEKI
PRACY I ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
WWW.GBPIZS.GOV.PL

NUMER
3

Szanowni Państwo,

W marcowym numerze Newslettera prezentujemy nasze plany wydawnicze na 2018 r. oraz relację z konferencji w Pałacu Prezydenckim, która poświęcona była Konstytucji oraz zawartym w niej zagadnieniom społecznym.

Redakcja

PLANY WYDAWNICZE GBPiZS NA 2018 R.

W nr 2 Newslettera zaprezentowaliśmy Państwu publikacje wydane przez GBPiZS w 2017 r. W bieżącym numerze przedstawiamy nasze zamierzenia wydawnicze na 2018 r.

W planie wydawniczym oprócz następnych roczników *Bibliografii Ekonomicznych i Społecznych Zagadnień Pracy* oraz *Ekonomicznych i Społecznych Zagadnień Pracy w „Dzienniku Ustaw" i „Monitorze Polskim"* obejmujących literaturę przedmiotu za rok 2017, znajdują się tytuły trzech bibliografii monotematycznych.

W serii *„Bibliografie"* mają zostać opracowane i wydane następujące pozycje:

- *Migracje (literatura polska i obca w wyborze za lata 2009-2017)*;

- *Jakość życia. Ubóstwo i wykluczenie społeczne (literatura polska i obca w wyborze za lata 2010-2017)*.

- *Emerytury i renty (literatura polska i obca w wyborze za lata 2010-2017)*;

Pierwsze dwie pozycje będą kontynuować tematykę już prezentowaną w naszych bibliografiach. Trzecia pozycja będzie nawiązywać do tematyki ubezpieczeń społecznych także już podejmowanej w publikacjach GBPiZS, ale w nieco węższym zakresie.

Po raz kolejny (czwarty raz) we współpracy z Działem Zbiorów dla Niewidomych ukaże się *Katalog nowości czytelniczych książek mówionych w standardzie DAISY i formacie Czytak.*

Nadal na naszej stronie internetowej będzie publikowany cotygodniowy przegląd artykułów z czasopism polskich pt. *Rodzina - Praca - Polityka Społeczna,* a co miesiąc będzie ukazywał się *Komunikat Biblioteki,* czyli wykaz nabytków Działu Zbiorów Pracy i Zabezpieczenia Społecznego.

W poprzednim numerze Newslettera sygnalizowaliśmy zmianę dotyczącą publikacji *Praca i Polityka Społeczna (przegląd czasopism zagranicznych w wyborze)*. Od lutego analizy faktograficzne artykułów z prasy zagranicznej są widoczne na naszej stronie internetowej www.gbpizs.gov.pl w zakładce „GBPiZS - Nasze publikacje - PiPS". Mamy nadzieję, że zmiana formy publikacji spotka się aprobatą użytkowników. Dzięki niej uzyskają szybszy dostęp do informacji o ciekawych artykułach z zagranicznej prasy branżowej prenumerowanej przez GBPiZS.

Na zakończenie przypominamy, że wszystkie nasze nowe publikacje są dostępne w formie elektronicznej ze strony internetowej Biblioteki www.gbpizs.gov.pl

KONFERENCJA „WSPÓLNIE O KONSTYTUCJI. WSPÓLNIE O POLITYCE SPOŁECZNEJ”

13. 03. br. reprezentantka GBPiZS uczestniczyła w konferencji „Wspólnie o Konstytucji, wspólnie o polityce społecznej” zorganizowanej przez Kancelarię Prezydenta RP. Konferencja była częścią cyklu debat poprzedzających referendum konsultacyjne ws. ustawy zasadniczej.

Spotkanie rozpoczęło wystąpienie Prezydenta Andrzeja Dudy. Odwoływało się ono do czasów sprzed rewolucji przemysłowej, kiedy polityka społeczna w dzisiejszym rozumieniu nie istniała. Prezydent wskazał na znaczenie encykliki „Rerum novarum” Papieża Leona XIII - jej wpływ na rozwój nauki społecznej Kościoła, a w konsekwencji – na wykształcenie się społecznej gospodarki rynkowej. Stąd Prezydent przeszedł do tematu Konstytucji. Zwrócił uwagę, że zawiera ona już pewne zapisy w zakresie zabezpieczeń społecznych, ale dostrzegł w nich luki. Prosił też o zastanowienie się nad systemem emerytalnym (jak powinien wyglądać przy dzisiejszej sytuacji demograficznej) i sposobami oddziaływania na wzrost demograficzny.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Rafalska zwróciła uwagę na obowiązki ochronne Państwa względem obywateli. Zauważyła też, że Konstytucja sprzed 20 lat w wielu kwestiach jest już nieaktualna (poprzez zmiany w modelu rodziny czy pracy). Zaznaczyła, że powinna być ona niezależna od zmieniających się czasów, a jednocześnie oparta na solidarności społecznej i poczuciu odpowiedzialności za wspólnotę.

Panel ekspercki poprowadził dr hab. Marek Rymsza, Doradca Prezydenta RP. Pierwsza głos zabrała prof. Józefina Hrynkiewicz, Poseł na Sejm RP. Pytała, czy w Konstytucji powinno się znaleźć miejsce dla zagadnień społecznych. Przedstawiła argumenty przeciwników i zwolenników. Poprosiła o zastanowienie się nad zakresem zapisów konstytucyjnych mając na uwadze przyszły charakter polityki społecznej kraju. Jej zdaniem zapisy społ. w Konstytucji nie powinny być zbyt socjalistyczne, ani liberalne. Powinny zaznaczać pewne normy, które następnie mają regulować ustawy. Określać minima, ale też progresywne zobowiązania państwa, które mogłyby się zmieniać z rozwojem i możliwościami.

Prof. Wiesław Koczur z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach zaznaczył, że nadmierna swoboda w zapisach konstytucyjnych prowadzi do zaniżania norm. Pytał też, odwołując się do dyrektyw unijnych, jak prawo do pomocy społecznej odnieść do osób nie będących obywatelami Polski.

Prof. Anna Młynarska-Sobaczewska z Instytutu Nauk Prawnych PAN wymieniła pojęcia, które determinują charakter polityki społecznej: solidaryzm społeczny, pomocniczość, dialog społeczny i społeczne dobro. Zastanawiała się, jak opracowane w oparciu o nie zasady, wprowadzać w życie. Które w formie ustaw, a które – konstytucyjnie? Zwróciła też uwagę na konieczność uzupełnienia Konstytucji o kwestie wynikające ze zmian, jakie nastąpiły w nauce.

Paweł Mucha, Zastępca Szefa Kancelarii Prezydenta RP i Pełnomocnik Prezydenta ds. referendum dotyczącego projektu nowej Konstytucji – odniósł się do prowadzonych wcześniej konsultacji, zaznaczając, że Polacy są zwolennikami uszczegółowienia prawa. Wspomniał jednak, że i bez zmian konstytucyjnych udało się wprowadzić kilka ciekawych projektów społecznych. Zaproponował, by prezydent mógł kierować wybrane ustawy do referendum.

Dyskusję uczestników Konferencji rozpoczął prof. Czesław Kłak z Wyższej Szkoły Prawa i Administracji w Rzeszowie. Zwrócił uwagę na art. 67 ust. 2 Konstytucji, który mówi: „Obywatel pozostający bez pracy nie z własnej woli i nie mający innych środków utrzymania ma prawo do zabezpieczenia społecznego, którego zakres i formy określa ustawa.” Profesor zastanawiał się, co oznacza określenie „nie z własnej woli”. Zauważył, że prawo konstytucyjne powinno się powiązać z kwestiami niezależnymi od danego podmiotu. Prof. Kazimierz Frieske mówił o warunkowości praw socjalnych, o co później pytał prof. Mirosław Grewiński z Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej. Zdaniem prof. Frieske prawa i obowiązki winny

być rozdzielone, bo rodzi się ryzyko, że stworzymy różne kategorie obywateli (o różnych prawach uzależnionych od obowiązków). Monika Zima-Parjaszewska z Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną prosiła, by zapisów ws. osób niepełnosprawnych nie kierować na zabezpieczenie społeczne, ale na motywowanie do szukania aktywności. Jan Wojtyła, profesor Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, pytał, czy polityka społeczna ma sprzyjać promocji szans, czy alimentacji bezradności. Zaznaczył, że państwo ma obowiązek chronić przed skrajnym niedostatkiem, ale przede wszystkim powinno promować szanse. Prosił też, by dyskusję o polityce społecznej połączyć z dyskusją o polityce gospodarczej. Prof. Adam Kurzynowski z Rządowej Rady Ludnościowej zaznaczył zaś konieczność powiązania relacji na poziomie państwowym i lokalnym. Prof. Janusz Witkowski, także z Rządowej Rady Ludnościowej, mówił, że precyzyjność zapisów konstytucyjnych daje większe bezpieczeństwo, ale z drugiej strony niesie ryzyko wynikające ze zmian gospodarczych i demograficznych.

Podsumowując prof. Hrynkiewicz prosiła, by mówić o polityce społecznej, a nie socjalnej. Wspomniała, że Obywatele chcieliby jak najwięcej, ale Państwo może podźwignąć określoną ilość obowiązków. Prosiła o rozsądek w zapisie – zapisując coś, musimy mieć gwarancję, że jest to realne do wykonania. Prof. Koczur odniósł się do słów prof. Wojtyły stawiając na promocję szans. Zalecił ostrożność w stosunku do zapisów o połączeniu obywatelskich praw i obowiązków. Prof. Młynarska-Sobaczewska stanowczo nie godziła się na warunkowość praw socjalnych. Odniosła się też do art. 67, który – jej zdaniem – jest dość precyzyjny w porównaniu z zapisami krajów Europy Zach. Zauważyła, że nie jego precyzyjność decyduje o polityce społecznej kraju, ta często realizowana jest w ustawodawstwie zwykłym.

Na koniec głos zabrała Minister Elżbieta Rafalska. Podsumowując spotkanie dodała, że elastyczność Konstytucji jest wygodna dla rządzących, bo daje im większe możliwości działania, ale precyzyjność jest ważna z punktu widzenia ministra, który ma konkretne podstawy do działania.

PRACA I POLITYKA SPOŁECZNA

Nr 12/2017 Pracy i Polityki Społecznej był ostatnim numerem ukazującym się w papierowej formie. W bieżącym roku analizy artykułów z czasopism angielsko-, francusko- i niemieckojęzycznych będą publikowane w formie elektronicznej na stronie internetowej Biblioteki, w zakładce „GBPiZS - Nasze publikacje - PiPS". Zakładki określające język, pozwolą Państwu dotrzeć do listy tytułów czasopism w danym języku i analiz artykułów, które w ramach danego tytułu będą sukcesywnie zamieszczane. Podział na miesiące pozwoli Państwu śledzić dodawane na bieżąco analizy, bez potrzeby wyszukiwania ich poprzez tytuł czasopisma.

Mamy nadzieję, że forma ta zapewni Państwu szybsze dotarcie do interesujących artykułów z zagranicznej prasy branżowej, prenumerowanej przez naszą Bibliotekę.

GBPiZS

ul. Limanowskiego 23, 02-943 Warszawa,
tel. 22 642 04 73

DZIENNIKI USTAW I MONITOR POLSKI

Informujemy, że od stycznia 2018 r. wybrane pozycje z Dzienników Ustaw oraz Monitora Polskiego związane z pracą i zabezpieczeniem społecznym także prezentować będziemy w formie elektronicznej na naszej stronie w zakładce „ZBIORY - Bazy danych".

RODZINA—PRACA—POLITYKA SPOŁ.

Bibliografia wydawana cyklicznie jako tygodnik. Zawiera przegląd najnowszych artykułów z czasopism polskich. Dzięki temu opracowaniu mogą Państwo zorientować się, jakie tematy są aktualnie poruszane na łamach polskich czasopism z dziedziny rodziny, pracy i zabezpieczenia społecznego. => więcej

WYKAZ NABYTKÓW

(Komunikat Biblioteki) - miesięcznik. Prezentuje nowe nabytki - wydawnictwa zwarte gromadzone w ramach zakupów, wymiany oraz darów. => więcej